

نظام رتبه‌بندی QS – رتبه‌بندی دانشگاه‌ها به تفکیک رشته^۱ در سال ۲۰۱۳

• مقدمه:

نظام رتبه‌بندی QS از سال ۲۰۰۴ آغاز به کار کرده و از سال ۲۰۱۱ اقدام به رتبه‌بندی دانشگاه‌ها به تفکیک رشته نموده است. این نظام و سایر نظام‌های رتبه‌بندی جهانی با مشکلات زیادی درخصوص دسترسی به اطلاعات دانشگاه‌ها در کشورهای مختلف مواجه هستند. این مشکلات هنگامی که تمرکز بررسی‌ها بر واحدهای کوچک‌تر یک دانشگاه مانند دانشکده‌ها یا رشته‌ها باشد، افزایش می‌یابد. به عنوان مثال داشتن اطلاعات نسبت استاد به دانشجو برای یک دانشگاه ساده است ولی دسترسی به این اطلاعات در هر رشته حتی در دانشگاه‌های پیشرفته با زمینه اطلاعاتی مناسب مشکل می‌باشد. به همین دلیل نظام رتبه‌بندی QS شاخص‌های ارزیابی خود را در رتبه‌بندی به تفکیک رشته به شاخص‌هایی که امکان جمع‌آوری اطلاعات آنها مستقل از دانشگاه‌ها وجود دارد، محدود کرده است. وزن این شاخص‌ها برای هر رشته متفاوت است. از میان دانشگاه‌های ایران، فقط دانشگاه تهران در رشته آمار و پژوهش عملیاتی موفق به کسب رتبه در محدوده ۲۰۰-۱۵۱ شده است.

• محورهای ارزیابی

➤ شهرت علمی:

این شاخص بخش اصلی ارزیابی QS از سال ۲۰۰۴ بوده و اطلاعات مربوط به آن از طریق نظرسنجی جمع‌آوری می‌گردد.

➤ شهرت از دید بازار کار:

در این شاخص از کارفرمایان خواسته شده است ده دانشگاه داخلی و سی دانشگاه بین‌المللی را که دارای فارغ‌التحصیلان با کیفیت برای استخدام هستند، اعلام کنند.

➤ استنادها:

به طور کلی نظام ارزیابی QS، استنادها به ازاء هر عضو هیأت علمی را مبنای محاسبه قرار می‌دهد ولی از آنجائیکه دسترسی به تعداد اعضای هیأت علمی در هر رشته مشکل است، تعداد استنادها به ازاء هر مقاله محاسبه می‌شود.

➤ شاخص H:

هدف این شاخص سنجش بهره‌وری و تاثیر تولیدات علمی محققان می‌باشد. در این شاخص علاوه بر توجه به تعداد مقالات محقق یا گروهی از محققان، به میزان استناد به مقالات وی نیز توجه می‌گردد.

منبع: وبسایت نظام رتبه‌بندی QS (www.iu.qs.com)

¹ QS World University Ranking by Subject

لیست دانشگاه‌های برتر جهان بر اساس رشته در نظام رتبه‌بندی QS – سال ۲۰۱۳

هنر و علوم انسانی

رتبه جهانی	فلسفه	زبان‌های مدرن ^۱	جغرافیا	تاریخ	زبان و ادبیات انگلیسی	زبان‌شناسی
۱	دانشگاه آکسفورد	دانشگاه آکسفورد	دانشگاه آکسفورد	دانشگاه کمبریج	دانشگاه آکسفورد	دانشگاه کمبریج
۲	دانشگاه کمبریج	دانشگاه کمبریج	دانشگاه کمبریج	دانشگاه آکسفورد	دانشگاه کمبریج	مؤسسه تکنولوژی ماساچوست (MIT)
۳	دانشگاه پرینستون	دانشگاه هاروارد	مدرسه علوم اقتصادی و سیاسی لندن	دانشگاه پرینستون	دانشگاه هاروارد	دانشگاه کالیفرنیا، لس‌آنجلس
۴	دانشگاه نیویورک	دانشگاه کالیفرنیا، برکلی	دانشگاه کالیفرنیا، برکلی	دانشگاه شیکاگو	دانشگاه کالیفرنیا، برکلی	دانشگاه آکسفورد
۵	دانشگاه کالیفرنیا، برکلی	دانشگاه یل	دانشگاه دورهام	دانشگاه یل	دانشگاه یل	دانشگاه ادینبورگ

^۱Modern Languages

فنی و مهندسی

رتبه جهانی	علوم کامپیوتر	مهندسی شیمی	مهندسی عمران	مهندسی برق	مهندسی مکانیک
۱	مؤسسه تکنولوژی ماساچوست (MIT)	مؤسسه تکنولوژی ماساچوست (MIT)	کالج سلطنتی لندن	مؤسسه تکنولوژی ماساچوست (MIT)	مؤسسه تکنولوژی ماساچوست (MIT)
۲	دانشگاه استنفورد	دانشگاه کالیفرنیا، برکلی	دانشگاه کالیفرنیا، برکلی	دانشگاه استنفورد	دانشگاه استنفورد
۳	دانشگاه آکسفورد	کالج سلطنتی لندن	دانشگاه توکیو	دانشگاه کالیفرنیا، برکلی	دانشگاه کمبریج
۴	دانشگاه کارنگی ملون	دانشگاه آکسفورد	دانشگاه تکنولوژی دلفت	دانشگاه کمبریج	کالج سلطنتی لندن / دانشگاه کالیفرنیا، برکلی
۵	دانشگاه کمبریج	دانشگاه کمبریج	مؤسسه تکنولوژی ماساچوست (MIT)	مؤسسه فنی سوئیس - ETH زوریخ	دانشگاه هاروارد / دانشگاه ملی سنگاپور

علوم بالینی

رتبه جهانی	پزشکی	علوم بیولوژیک ^۱	روان‌شناسی	داروسازی	کشاورزی و جنگلداری
۱	دانشگاه هاروارد	دانشگاه هاروارد	دانشگاه هاروارد	دانشگاه هاروارد	دانشگاه کالیفرنیا، دیویس
۲	دانشگاه آکسفورد	مؤسسه تکنولوژی ماساچوست (MIT)	دانشگاه آکسفورد	دانشگاه آکسفورد	دانشگاه واگنینگن (هلند)
۳	دانشگاه کمبریج	دانشگاه کمبریج	دانشگاه کمبریج	دانشگاه کمبریج	دانشگاه کرنل
۴	دانشگاه جان هاپکینز	دانشگاه آکسفورد	دانشگاه استنفورد/ دانشگاه کالیفرنیا، لس‌آنجلس	مؤسسه کارولینسکا	دانشگاه ویسکانسین - مدیسون
۵	دانشگاه استنفورد	دانشگاه استنفورد	کالج دانشگاه لندن	دانشگاه منچستر	دانشگاه A&M تگزاس

¹Biological Sciences

علوم طبیعی

رتبه جهانی	فیزیک و نجوم	ریاضی	محیط زیست	زمین‌شناسی	علم مواد	شیمی
۱	مؤسسه تکنولوژی ماساچوست (MIT)	دانشگاه کمبریج	دانشگاه کالیفرنیا، برکلی	دانشگاه هاروارد/ دانشگاه کالیفرنیا، برکلی	مؤسسه تکنولوژی ماساچوست (MIT)	مؤسسه تکنولوژی ماساچوست (MIT)
۲	دانشگاه کمبریج	مؤسسه تکنولوژی ماساچوست (MIT)	دانشگاه استنفورد	مؤسسه تکنولوژی ماساچوست (MIT)	دانشگاه کالیفرنیا، برکلی	دانشگاه کمبریج
۳	دانشگاه هاروارد	دانشگاه هاروارد	مؤسسه تکنولوژی ماساچوست (MIT)	دانشگاه کمبریج	دانشگاه استنفورد	دانشگاه کالیفرنیا، برکلی
۴	دانشگاه استنفورد	دانشگاه کالیفرنیا، برکلی	دانشگاه هاروارد	مؤسسه تکنولوژی کالیفرنیا (کالتک)	دانشگاه کمبریج	دانشگاه هاروارد
۵	دانشگاه کالیفرنیا/ برکلی	دانشگاه آکسفورد	مؤسسه فنی سوئیس - ETH زوریخ	دانشگاه آکسفورد	کالج سلطنتی لندن	دانشگاه آکسفورد

علوم اجتماعی

رتبه جهانی	آمار و پژوهش عملیاتی	علوم اجتماعی	علوم سیاسی و بین الملل	حقوق	اقتصاد	مالی و حسابداری	ارتباطات و رسانه	آموزش
۱	دانشگاه کالیفرنیا، برکلی	دانشگاه کالیفرنیا، برکلی	دانشگاه هاروارد	دانشگاه هاروارد	دانشگاه هاروارد	دانشگاه هاروارد	دانشگاه کالیفرنیا، برکلی	دانشگاه هاروارد
۲	مؤسسه تکنولوژی ماساچوست (MIT)	دانشگاه هاروارد	مدرسه علوم اقتصادی و سیاسی لندن	دانشگاه کمبریج	مؤسسه تکنولوژی ماساچوست (MIT)	مدرسه علوم اقتصادی و سیاسی لندن	دانشگاه تگزاس آستین	دانشگاه کمبریج
۳	دانشگاه استنفورد	دانشگاه کالیفرنیا، لس آنجلس	دانشگاه یل	دانشگاه آکسفورد	مدرسه تجارت لندن	دانشگاه آکسفورد	دانشگاه کلمبیا	دانشگاه ملبورن
۴	موسسه تکنولوژی جرجیا	مدرسه علوم اقتصادی و سیاسی لندن	دانشگاه آکسفورد	دانشگاه یل	دانشگاه شیکاگو	دانشگاه کمبریج	دانشگاه ملی سنگاپور	دانشگاه استنفورد
۵	دانشگاه ملی سنگاپور	دانشگاه کلمبیا	دانشگاه پرینستون	دانشگاه ملبورن	دانشگاه کالیفرنیا، برکلی	مؤسسه تکنولوژی ماساچوست (MIT)	دانشگاه ویسکانسین مدیسون	دانشگاه آکسفورد